

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
200802160-/HEG

Vår ref.
200904757- ESO

Dato
10.11.2009

Høring - Endringer i introduksjonsloven og statsborgerloven med forskrifter og utlendingsforskriften

Vi viser til Arbeids- og inkluderingsdepartementets brev av 25. juni 2009 med vedlegg. Det vises videre til telefonsamtale den 14. oktober 2009 med rådgiver Hege Hov-Eggen hvor Justisdepartementet informerte om at man ville avvente og avgi hørings svar til det ble avklart hvilke saksområder som skulle legges inn under de ulike departementene.

Justisdepartementet har merknader til forslaget om innføring av et nytt oppholdsbevis, jf. kapittel 9 i høringsbrevet.

Justisdepartementet har forståelse for at det er knyttet problemer til at personer som gis lovlig opphold i Norge ikke har noen form for legitimasjonsdokumenter. Disse problemene må imidlertid avveies mot de betenkeligheter som Justisdepartementet mener er knyttet til forslaget om å innføre et nytt oppholdsbevis. Det vises her spesielt til at norske myndigheter har et legitimt behov for å kjenne identiteten til de som får opphold i Norge. Det er et stort problem at svært få asylsøkere kan legitimere seg med gyldig reisedokument. I henhold til utlendingsloven § 37 første ledd har utlending ved innreise, og frem til antatt korrekt identitet er registrert, plikt til å medvirke til å avklare sin identitet i den grad myndighetene krever det. Innføring av et slikt oppholdsbevis vil kunne bidra til at utlendinger i mindre grad vil medvirke til å avklare og dokumentere sin identitet da oppholdsbeviset vil gjøre det lettere å fungere i det norske samfunnet uten å ha et slikt press på seg.

Justisdepartementet viser videre til høringsuttalelse datert 13. oktober 2009 fra Politiets sikkerhetstjeneste (PST) og 6. oktober 2009 fra Politidirektoratet (POD) som er sendt

Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Justisdepartementet tiltrer de vurderinger som fremkommer i disse høringsuttalelsene om innføring av et nytt oppholdsbevis. Det bemerkes at PST stiller seg kritisk til forslaget, spesielt sett hen til at oppholdsbeviset blant annet kan benyttes til å bygge en falsk identitet for innehaveren. Dette forholdet påpekes også av POD.

Justisdepartementet finner således ikke å kunne støtte forslaget om å innføre et oppholdsbevis som vil fungere som et legitimasjonskort til personer som ikke har krav på reisebevis eller utlendingspass fordi det er knyttet tvil til om opplysninger om oppgitt identitet er korrekte.

Det bemerkes for øvrig at et slikt bevis vil, f.eks. overfor banker, fremstå som om norske myndigheter går god for vedkommendes identitet. I den utstrekning et slikt bevis misbrukes og tredjepart påføres et økonomisk tap, skal man ikke utelukke at det vil bli rettet erstatningskrav mot staten.

Dersom man skal innføre et slikt oppholdsbevis, synes det nødvendig med en presisering i oppholdsbeviset om at myndighetene ikke finner de oppgitte identitetsopplysningene tilstrekkelig sannsynliggjort. Oppholdsbeviset kan dermed ikke anses som en bekreftelse på at innehaverens identitetsopplysninger er korrekte. Det kan på denne bakgrunn også stilles spørsmål ved hvorvidt oppholdsbeviset kan tjene det oppgitte formålet som gyldig legitimasjon i henhold til hvitvaskingsregelverket, da myndighetene ikke anser identitetsopplysningene i beviset for sannsynliggjort.

Det bemerkes at det for tiden arbeides med å opprette et nasjonalt identitets- og dokumentasjonssenter (NID) som skal være på plass i 2010. NID vil blant annet kunne bidra til en mer effektiv avklaring av asylsøkeres identitet. Videre arbeider Justisdepartementet for tiden med et lovforslag om et nasjonalt ID-kort. Et slikt kort vil kun gis til utlendinger med sikker identitet. Det kan være bekymringsverdig hvis det utgis et kort som kan forveksles med dette ID-kortet. Justisdepartementet har tidligere hatt møter med Arbeids- og inkluderingsdepartementet og uttalt at det ikke er aktuelt å utstede et nasjonalt ID-kort til personer uten sikker ID.

Justisdepartementet har ikke andre merknader til høringen.

Med hilsen

Knut Fosli
avdelingsdirektør

Elin Solberg
seniorrådgiver